

STADSTUIN RUSTHOUT.

Jaarverslag 2024

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Missie en visie	3
• Duurzaamheid	
• Bedreiging door nieuwbouw	4
3. Organisatie van de Stadstuin	4
• Medewerkers en vrijwilligersbeleid	4
• Bestuur en coördinatoren	4
4. Activiteiten	5
• Tuinhuis	5
• Natuurspeeltuin	5
• Moestuin en bloementuin	5
• Dieren	6
• Reparatie van huishoudelijke apparaten	6
• Onderhoud gebouwen en terrein	6
• Communicatie	6
• Activiteiten voor bezoekers	7
5. Financiële rapportage	8
• Jaarrekening 2024	8
• Balans	9
6. Het jaar 2025	10
• Conclusies 2024	10
• Aandachtspunten en plannen voor 2025	10

1. Inleiding

Stadstuin Rusthout is in de afgelopen jaren enorm gegroeid. Een toenemend aantal bezoekers, meer activiteiten en meer vrijwilligers. Ook de ambities op het terrein van duurzaamheid, ecologisch tuinieren en educatie nemen toe. Dit vroeg om een herijking van de organisatiestructuur en -cultuur. De discussie over de vernieuwing van de organisatie is eind 2023 gestart en heeft uiteindelijk begin 2025 geleid tot een nieuwe organisatiestructuur. Eind 2025 zal ook het beleid van de Stadstuin en de toekomstplannen worden besproken met als beoogd resultaat een meerjarenbeleidsplan 2026-2030. Vanaf 2025 zal in het jaarverslag gerapporteerd worden over de voortgang, de activiteiten, de resultaten en de impact van de Stadstuin. Daarnaast zal het jaarverslag verantwoording afleggen over de financiën aan de hand van de jaarrekening.

Dit jaarverslag 2024 volgt vooralsnog de opzet van de afgelopen jaren met een overzicht van de visie/missie, de ontwikkelingen in de organisatie, de belangrijkste activiteiten en de financiële verantwoording.

2. Missie en visie

In de statuten is vastgelegd dat de Stichting tot doel heeft het ontwikkelen en beheren van de - bij voorkeur ecologische - Stadstuin Rusthout gelegen nabij de Van Ruysdaellaan in de gemeente Leidschendam-Voorburg.

De stichting tracht dit doel onder meer te bereiken door:

- het realiseren van een natuurvriendelijke speeltuin;
- de zorg op zich te nemen voor een aantal boerderijdieren, groot en klein;
- het onderhouden van een moes- en bloementuin;
- het geven van voorlichting en educatie over tuinieren aan kinderen en volwassenen;
- al hetgeen verder kan bijdragen aan het doel van de stichting.

Duurzaamheid

De Stadstuin streeft naar duurzaamheid op ecologisch en sociaal terrein. In de moes- en bloementuin wordt zoveel mogelijk biologisch getuinierd. Dit houdt onder andere in wisselteelt in de moestuin, biologisch zaad, geen gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen (alleen biologische), en geen kunstmest maar eigen compost.

Afval wordt zoveel mogelijk gescheiden. Het Tuinhuis heeft groene stroom en eigen zonnepanelen. Het zuinig gebruik van drinkwater wordt gestimuleerd. Het Repairteam stimuleert het hergebruik van huishoudelijke apparaten.

Stadstuin Rusthout is in 2017 toegetreden tot de groep rookvrije kinderboerderijen. Dat betekent dat er binnen de hekken ook in 2024 noch door bezoekers, noch door vrijwilligers gerookt wordt. Op deze manier wil de Stadstuin bijdragen aan de gezondheid in het algemeen en van kinderen in het bijzonder. Ook alcoholhoudende dranken zijn niet toegestaan tijdens de openingstijden van de Stadstuin.

De Stadstuin zorgt voor verbinding. De tuin wordt vooral bezocht door de kinderen en volwassenen uit de hele regio. De meeste jonge bezoekers zijn tot 10 jaar oud. Zij worden uiteraard begeleid door meestal ouders en/of grootouders. Door middel van de

schooltuintjes en andere activiteiten maken kinderen kennis met het telen van groenten en met gezonde voeding.

Bedreiging door nieuwbouw

De gemeente heeft de vergunningen voor het bouwplan Van Ruysdaellaan, inclusief de kapvergunning, zonder wijzigingen verleend. Dit betekent dat het risico blijft bestaan dat grote bomen verwijderd worden en de groenstrook tussen de nieuwe bebouwing en de Stadstuin voor een groot deel verdwijnt. Met alle gevolgen voor het groene uitzicht en achteruitgang van de biodiversiteit. Helaas zijn al de zienswijzen, ook die van omwonenden en natuurverenigingen hiertegen afgewezen. Het beroep bij de Raad van State dat is ingesteld tegen dit slechte plan loopt begin 2025 nog.

3. Organisatie van de Stadstuin

Medewerkers en vrijwilligersbeleid

Stadstuin Rusthout wordt geheel gerund door in totaal circa 90 enthousiaste vrijwilligers. Er is een groep vrijwilligers die het Tuinhuis beheert. Per dagdeel zijn twee tot drie gastvrouwen/heren verantwoordelijk voor de gang van zaken op het terrein en in het winkeltje. Zij ontvangen en houden toezicht op de bezoekers, zorgen voor de verkoop van drankjes, versnaperingen en producten uit de tuin (groenten, eieren, honing) en begeleiden eventuele stagiair(e)s.

Daarnaast is er een groep vrijwilligers die de verzorging van de moestuin voor haar rekening neemt. Ook zijn er vrijwilligers die de bloementuin onderhouden. Weer andere vrijwilligers voeren de dieren aan het begin en het eind van elke dag. Op zaterdagochtend worden door een enthousiaste groep jonge vrijwilligers alle dierenhokken schoongemaakt en van nieuw zaagsel of stro voorzien en worden de dieren verzorgd.

Voor de organisatie van activiteiten voor met name kinderen is er een Activiteiten commissie. Een klusteam pakt de wat grotere (onderhoud) klussen op, zoals het maaien en het onderhoud van de opstallen. Verder is er een Repairteam en zijn er vrijwilligers die de tilduiven en kanaries verzorgen. De externe communicatie (berichten in lokale krant, website, facebook, etc.) wordt verzorgd door het mediateam.

Er wordt waarde gehecht aan een veilig en prettig omgangsklimaat. Iedere vrijwilliger ondertekent de gedragscode en een meldprocedure voor seksueel ongewenst gedrag. De aanstelling van een vertrouwenspersoon zorgt ervoor dat eventuele incidenten correct afgehandeld worden. Voor vrijwel alle vrijwilligers is een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) in de categorie van omgang met kinderen en kwetsbare ouderen verplicht gesteld. Deze verklaring wordt door de Stadstuin gratis aangevraagd.

Regelmatig komen scholieren uit het voortgezet onderwijs hun maatschappelijke stage (30 uur) in de Stadstuin doen.

Vrijwilligers ontvangen geen andere beloning dan een schouderklopje en gratis koffie/thee. De prijzen voor een aantal consumpties zijn voor de vrijwilliger, als ze aan het werk zijn, iets lager. Voor alle vrijwilligers wordt jaarlijks een barbecue georganiseerd en aan het eind van het jaar ontvangt men een cadeaubon.

Bestuur en coördinatoren

Het bestuur bestaat uit een voorzitter, penningmeester en secretaris en in 2024 waren dit:

- Paul Stroebel, voorzitter.
- Koos Hooijmans, secretaris.
- Jac Wolters, penningmeester.

Eind 2024 heeft onze voorzitter Paul Stroebel aangegeven te willen stoppen met zijn werkzaamheden. Zijn taak is begin 2025 overgenomen door Frans Verberne.

Het bestuur wordt bijgestaan door 4/5 coördinatoren die elk een eigen groep vrijwilligers aansturen:

- Alex Duivenvoorden: Dieren en groot- en technisch onderhoud.
- Froukje Lammertsma opgevolgd door Mélanie Struik: Moes- en bloementuin.
- Annemarie de Raadt opgevolgd door Marloes Berner: Activiteiten en duurzaamheid.
- Hanneke Metsers en Frans Langeweg: Tuinhuis en Tuinhuisvrijwilligers.

In de loop van 2024 is al toegewerkt naar de nieuwe organisatie met acht teams en heeft begin 2025 zijn definitieve vorm gekregen. Onderdeel daarvan is het aanstellen van een beheerder die het dagelijkse aanspreekpunt is in de Stadstuin, zorgdraagt voor veiligheid en onderhoud en een adviserende rol naar het bestuur heeft. Alex Duivenvoorden is als beheerder aangesteld.

4. Activiteiten

Tuinhuis

Het Tuinhuis is naast de verkoop van drankjes en versnaperingen, voor de bezoekers bij slechter weer een plek om te ontspannen terwijl kinderen zich in de speelgoedhoek vermaken. In de zomer zijn het terras en de speelweide vaak druk bezet.

Groepjes uit de kinderopvang (bijv. Vlietkinderen) en schoolkinderen weten de Stadstuin ook te vinden. Veel belangstelling is er voor de kinderfeestjes die bij mooi weer buiten bij de picknicktafels of bij slecht weer binnen in het Tuinhuis gehouden kunnen worden.

Ook is er de mogelijkheid om, tegen een vergoeding, het Tuinhuis te gebruiken voor bijeenkomsten/vergadering, etc. Het Tuinhuis wordt beschikbaar gesteld voor organisaties die passen bij de maatschappelijke doelen van de Stadstuin.

Natuurspeeltuin

Buiten bewegen en spelen in water en zand is aantoonbaar belangrijk voor de gezondheid van kinderen. De kleine speeltoestellen, fietsjes en skelters worden volop gebruikt. In de zandbak en rond de waterpomp en het 'beekje' werd weer veel en intensief met water, zand en stenen gespeeld. Kinderen oefenden hun motorische vaardigheden op de evenwichtsbalken en het blotevoeten pad met de hazelaartunnel is veel gebruikt. In 2024 is een prachtige 'zand/modderkeuken' geplaatst naast de zandbak en achter de waterpomp. Gemaakt van duurzaam hout (Robinia) en andere duurzame materialen. De voor kleine kinderen erg leuke keuken werd (mede) mogelijk gemaakt door de geweldige donatie in 2023 van de Maria Bernadetteschool.

De Tuin

De Tuin bestaat uit een moestuin met zeven bedden waarin ecologisch geteeld wordt in wisselteelt en (15 hoge en 7 lage) M2-meter-moestuinbakken waar volwassenen voor een seizoen tegen betaling en met begeleiding kunnen moestuinieren. Daarnaast zijn er 10 lage M2-bakken voor het Schooltuintjesproject; kinderen van groep 6/7 van de Maria Bernadette-

school uit Leidschendam leren onder van vrijwilligers elke woensdagochtend wat er komt kijken bij het moestuinieren.

Verder is er een Kas, de Fruitallee, diverse borders en een Bloementuin. Tijdens de maandelijkse 'samentuinieren'-zaterdagen werken vrijwilligers samen met bezoekers in de moestuin.

Ook in 2024 werd weer veel energie gestopt in het onderhoud en verfraaien al deze onderdelen van de tuin. De biologische producten van de moestuin en fruitallee worden verkocht aan bezoekers en vrijwilligers. Vaste planten worden gestekt voor de verkoop.

Dieren

Op het terras lopen normaal gesproken krielkippen (Ukkelsebaardse). Er zijn cavia's, konijnen en geitjes, die een eigen wei hebben. De duivenkooi is omgebouwd naar een volière voor prachtig gekleurde kanaries. De duiventil wordt bevolkt door bijzondere tilduiven. In en rond de vijver van de Stadstuin worden verschillende soorten eenden gehouden. Achter in de tuin hebben de legkippen een grote scharrelruimte. In het voorjaar waren er kippen- en eendenkuikens te bewonderen. Het voeren van de kippen, geiten en eenden is gewild door de kinderen en leert hun ook hoe met dieren om te gaan.

Naast het kippenhok staan een aantal bijenkasten. De bijen worden onderhouden door een imker. De puur biologische honing wordt te koop aangeboden en vindt gretig aftrek.

Een groep vrijwilligers voert de dieren elke ochtend en avond en op zaterdag worden de hokken schoongemaakt en worden de dieren verzorgd (nagels knippen, hoeven bijwerken, checken op ziektes, etc.).

Reparatie van huishoudelijke apparaten

Vrijwel het hele jaar (m.u.v. de vakantiemaanden) is op de 1e zaterdag van de maand het Repairteam actief geweest en zijn vele (elektrische) apparaten hersteld. Circa 170 apparaten werden aangeboden waarvan 60-70% succesvol is gerepareerd.

Verder staan op de Stadstuin 'Wecycle' bakken waarin mensen hun kapotte apparaten kunnen weggooien. Deze worden dan vervolgens door die organisatie opgehaald en gerecycled. Op de Stadstuin is ook een inleverpunt voor lege cartridges, telefoons etc. ten gunste van de Cliniclowns.

Onderhoud gebouwen en terrein

Naast het Tuinhuis, waarvan een deel is ingericht als tuingereedschap- en voederschuur, is er een werkplaats, een duiven-/krielkippenhok, een hok (Villa Alex) voor de konijnen en cavia's, een onderkomen voor de geiten, een bijenstal, een legkippenhok, een volière met nachthok voor de kanaries en een duivenhok voor de tilduiven. Op het terras en bij de speeltuin staan tafels met stoelen en zitbanken. Het terras is deels overkapt waardoor ook bij slecht weer bezoekers buiten kunnen zitten.

Deze gebouwen vragen regelmatig onderhoud dat wordt uitgevoerd door de beheerder en het Klusteam. Eind 2024 is een metalen trap geïnstalleerd om een veilige toegang tot de zolder van het tuinhuis te creëren. Verder zijn voorbereidingen getroffen voor het vervangen van het houten hek rond de geitenweide door een duurzaam hek.

Communicatie

Een mediateam beheert de website www.stadstuinrusthout.nl met relevante informatie voor externen zoals laatste nieuws, activiteiten in de Stadstuin (ook die van derden), oogstberichten, openingstijden, etcetera. Deze informatie wordt ook op Facebook en Instagram gepubliceerd. Het mediateam verzorgt de 'public relations', zoals teksten voor

vacatures en persberichten (vaak met foto's) over activiteiten en belangrijke ontwikkelingen voor 'Het Krantje'.

Er is een geïllustreerde folder beschikbaar in de Nederlandse en Engelse taal. Er is eveneens een folder met de afspraken voor het houden van kinderpartijtjes. Op de terrastafels ligt een map met uitgebreide informatie over Stadstuin Rusthout en de activiteiten.

De diverse vrijwilligersgroepen communiceren onderling via WhatsApp, Signal en e-mail. Externen kunnen vragen stellen via en berichten sturen naar het centrale e-mailadres info@stadstuinrusthout.nl.

Het bestuur stuurt regelmatig een nieuwsbrief naar de vrijwilligers over lopende zaken en ook de donateurs van het afgelopen jaar en het lopende jaar krijgen elk jaar 2 tot 3 nieuwsbrieven over het wel en wee van de Stadstuin.

Activiteiten voor bezoekers

Er zijn dit jaar weer een groot aantal activiteiten georganiseerd. Deze zijn allemaal terug te vinden op onze website (www.stadstuinrusthout.nl; (homepage) op het tapje 'archieven' kan per maand worden bekeken wat er allemaal te doen viel.

Hieronder een overzicht van bepaalde terugkerende activiteiten (Tabel 4.1) en een lijst van de reeks van activiteiten voor met name bezoekers (Tabel 4.2).

Tabel 4.1: Overzicht terugkerende activiteiten

Activiteiten	Aantal	Opmerkingen
Tuinhuislunch (derde donderdag van de maand)	12	16 personen per keer
Repairteam (eerste zaterdag van de maand)	12	
Kinderfeestjes	46	
Verhuur Tuinhuis aan organisaties die passen bij maatschappelijk doel Stadstuin (dus exclusief interne bijeenkomsten)	13	Sommige organisaties meerdere keren, bijv. Groei en Bloei 10 cursusavonden

Tabel 4.2: Overzicht activiteiten voor bezoekers

Datum	Activiteit	Opmerkingen
-	Puzzel/speurtochten in de tuin tijdens de schoolvakanties	Voor verschillende leeftijden
28-1	Tuinvogel excursie	o.l.v Martin van Reep
21-3	Cursus composteren	
28-3	Kleding ruibeurs	
1-4	Paaseieren zoeken	100 kinderen (+begeleiders/ouders)
20-4	Plantenruilbeurs en actie Tegel-er-uit	Groei en Bloei
23-4	Waterlelie – schoolkinderen activiteit	50 kinderen
24-4	Cursus ecologisch schoonmaken	
11-5	Bloemschikken met kinderen	

15-6	Open-tuinendag en plantjesdag	
1-7	Vlietkinderen zomerfeest	
9-7	Vlietkinderen - Peuterhof activiteit	16 kinderen
20 t/m 23-8	Zomerweek	Elk dagdeel activiteiten voor kinderen
24-8	BBQ-vrijwilligers Stadstuin	
13-10	Bezoek niet Nederlandse kinderen + begel.	20 kinderen + 6 volw.
20+27-10	Bloembollen-actie Stichting Duurzaam LV	
26-10	Halloween – i.s.m. scouting De Damherten	80 kinderen + begeleiders/ouders
21-12	Kerstborrel vrijwilligers	

5. Financiële rapportage

Jaarrekening 2024

In de tabellen hieronder worden overzichten gegeven van de inkomsten en uitgaven in 2024.

Naast de soms eenmalige en vaak jaarlijkse bijdragen van een groot aantal donateurs ontvangt de Stadstuin enkele grote giften, soms gekoppeld aan bepaalde investeringen. Zo heeft een particulier 2.000 Euro gedoneerd. Epco Boerema heeft zijn gasten bij zijn verjaardag gevraagd een donatie te doen in plaats van cadeaus. De opbrengst (700 Euro) wordt besteed aan het plaatsen van een nieuwe boom. Het totaal aan donaties/giften droeg in 2024 voor 12% bij aan de inkomsten.

In 2024 werd 60% van de inkomsten gegeneerd door de verkoop van drankjes en versnaperingen in het Tuinhuis. Verkoop van producten uit de tuin zoals groenten, fruit, eieren en honing droeg 11% bij en bijdragen voor activiteiten 9%.

Tabel 5.1: Inkomsten 2024

Onderwerp	2023 (in Euro)	2024 (in Euro)	% van totaal
Donaties	6.935	5.700	6
Subsidies & giften	11.700	880	1
Bijdragen t.b.v. tuin en speeltuin	4.500	4.190	5
Verkoop uitgifte	48.975	53.100	61
Verkoop dieren, eieren & honing	7.575	7.050	8
Verkoop tuinproducten & bijdragen minimoestuintjes	3.610	3.000	3
Activiteiten & verhuur tuinhuis	6.965	8.150	9
Teruggave BTW	6.065	4.090	5
Bankrente	675	1.580	2
Totaal:	97.000	87.735	100

De uitgaven in 2024 zijn wat betreft grootorde overeenkomstig als die in 2023. Er is minder geïnvesteerd in de tuin en meer uitgegeven t.b.v. vrijwilligers.

Tabel 5.2: Uitgaven 2024

Onderwerp	2023 (in Euro)	2024 (in Euro)	% van totaal
Tuinhuis (energie, water, schoonmaak, binnen en buiten inrichting)	9.900	8.585	11
Terras & buitentrap (2024)	15.525	12.580	17
Tuin	9.300	2.490	3
Speeltuin (zandkeuken 2024)	7.075	8.540	11
Aankoop t.b.v. uitgifte	20.275	19.740	26
Aankoop voer & dieren	4.125	4.330	6
Aankoop zaden & planten / bomen	6.900	5.760	8
Activiteiten	4.450	4.225	6
Bestuur & communicatie	5.470	4.415	6
Vrijwilligers	705	3.065	4
Bankkosten	350	1.130	2
Totaal	84.075	74.860	100

Balans

De stadstuin Rusthout boekte in 2024 een positief resultaat van €12.875. In 2023 was dat €12.925. Dit betekent een groei van het eigen vermogen in 2024 met € 12.875 tot **€ 118.250** per 31 december 2024.

Tabel 5.3: Balans per 31 december 2023 en 2024

Omschrijving	2023	2024
Rekening Courant	€ 27.725	€ 9.689
Spaarrekening	€ 73.075	€ 101.800
Kas	€ 1.653	€ 1.633
Balans	€ 2.922	€ 5.127
	€ 105.375	€ 118.250

Het bestuur reserveert € 50.000 voor toekomstige investeringen waaronder vervanging van hek geitenweide, schilderwerk, mogelijke vervanging zonnepanelen en inrichting voor gebruik grijs water. Daarnaast wordt € 50.000 gelabeld als continuïteitsreserve. In 2025 wordt het financieel beleid in meer detail vastgelegd waaronder het omgaan met de groei

van het eigen vermogen, de toekomstige investeringen en het minimale eigen vermogen voor borging van de continuïteit.

De stichting Vrienden van Rusthout is in bezit van een ANBI-verklaring conform de regels van de belastingdienst. Dat betekent dat giften aan de Stadstuin in principe voor aftrek voor de inkomstenbelasting in aanmerking komen.

6. Het jaar 2025

Conclusies 2024

Rusthout wordt nog steeds goed bezocht. Dat had een gunstig effect op de omzet van het winkeltje en keuken en daarmee op de financiële positie van de Stadstuin. De Stadstuin staat er financieel goed voor, mede dankzij de inzet en het enthousiasme van alle vrijwilligers.

De positieve financiële situatie betekent ook dat de Stadstuin de middelen heeft om te investeren in onderhoud en/of vernieuwing van de infrastructuur.

Aandachtspunten en plannen voor 2025

Ook voor 2025 is er een aantal wensen en plannen;

- Het werven en behouden van voldoende enthousiaste vrijwilligers.
- Het werven en behouden van donateurs en het onderhouden van de communicatie met onze donateurs.
- Het uitbreiden van educatieve activiteiten voor scholen en buitenschoolse opvang en anderen op het gebied van duurzaamheid en milieu.
- Er zijn voor volgend jaar en verdere jaren forse onderhoudsposten en uitgaven voorzien. Het Tuinhuis moet worden geschilderd en het hek rond de geitenweide zal worden vervangen. Zoals het er nu uitziet kunnen al deze wensen worden gerealiseerd.

De nieuwbouwplannen naast de Stadstuin (Van Ruysdaellaan) blijven aandacht vragen. Vervolgstep was het indienen van het beroep, maar in de loop van 2025 bleek dat het bestaande gebouw de komende jaren onderdak gaat bieden aan statushouders.